

bage til noget endnu Værrer end det Bestaaende, at indføre for Amtsrådet paa Færøerne — thi det er Lagthinget — Valgbestemmelser, der ere værre end de, der nu bestaa hos os for Valget til Amtsrådet, og som vi ikke finde os tilfredse med, men ville have forandrede. Tingen er jo den, at Lagthinget ikke alene som vort Amtsråd har en kommunal Opgave, men det har ogsaa en væsentlig politisk Betydning, hvorfor vi særlig ere kaldede til at have vor Opmærksomhed henvendt paa dette Spørgsmaal. I § 11 af Loven af 15de April 1854 ville vi forefinde en Bestemmelse om, at Lagthinget skal afgive Betænkning over de Færøerne vedkommende Lovudkast, og at det er berettiget til at fremlægge Udcast til nye Love og andre offentlige Foranstaltninger. Jeg skal forøvrigt ikke læse Noget op af Loven, thi det var Sætninger, jeg har anført, ere Beviser nok for Lagthingets politiske Karakter. Naar vi nu mene, at et Raad, der kun har med det Kommunale at gjøre, ikke er tilstrækkelig godt organiseret gennem de hos os gjældende Bestemmelser, kunne vi endnu mindre overføre disse Bestemmelser paa et Raad, et Thing, der ikke alene har kommunal, men ogsaa politisk Indflydelse. Dertil kommer, at Færøernes Lagthing ikke alene har eet født Medlem, saaledes som vort Amtsråd, men to, nemlig Amtmanden og Provsten, og desuden er der den Bestemmelse, at naar Stemmerne staa lige, skal Amtmandens, Formandens, Stemme gjøre Udslaget. Det er Noget, vi ere vegne bort fra i vor kommunale Lovgivning; efter den kræves der Flertal til en Afgjærelse. Paa Færøerne gives der saaledes Formanden en fortrinlig Stemmeret, og det kan i visse Tilfælde hende, f. Ex. naar Uveir eller Sigt har hindret nogle Medlemmer af Thinget i at være tilstede, eller naar Stemmerne i Dvrigt staa lige, at 3 Stemmer, hidrørende fra de fødte Medlemmer, nemlig Amtmandens 2 og Provstens ene, gjøre Udslaget. Her foreslaas, at Halvdelen skal vælges af den høitbetsatte Fjendtedel, det er altsaa at indføre paa Færøerne denne 5te Stand, som det ærede Medlem for Holstebro (Madson) saa findrig talte om foreleden ved Behandlingen af Forslaget om den kommunale Valgret — denne 5te Stand, som er raadig over de andre Stænder. Denne Fjendtedel skal vælge Halvdelen, det er 9, og 2 fødte Medlemmer til er 11. Hvad ville saa de $\frac{4}{5}$ af Beboerne paa Færøerne gjøre? Hvor er kendte vi jo dog, at de ikke staa under Beboerne i Kongeriget, idet man gav dem lige Valgret til Forstanderskaberne i Præstegældene. Det er de nyere Principer, som Færøingerne skulle lyfsaliggjøres med ved den høitærede Justitsministers Medvirkning; men jeg er ganske rolig, thi jeg tror, at det er blevet saaledes opdaget, at Folkethinget ikke lader det slippe igjennem. Nu bestaar der den Indskrænkning i Valgretten til Lagthinget, at enhver Valgberettiget skal eie 3 Gylben Jord

eller et Hus til en Værdi af 500 Rd., og Valgbarhedsbetingelsen er 2 Rd. i Skat. Det er man ikke tilfreds med; det er ikke betryggende nok, siger man, til at naae det tilsigtede Diemed, at give de høitbetsatte den fornødne Indflydelse: Eneraadighed over de kommunale Anliggender, og dog sidder der i Lagthinget 6 saakaldte Kongsbønder, 2 Odeløbønder, samt 6 Embeds- og Bestillingsmænd, foruden Provsten og Amtmanden, saa det forekommer mig, at dette Apparat efter sit Udseende at dømme leverer et ret smukt Lagthing, og det viser sig da ogsaa, at Flertallet er saaledes fundet, at det kan anbefale at gaa videre i konservativ Retning. Der er lagt Vægt paa, at Lagthinget med 12 Stemmer mod 8 har anbefalet det os forelagte Lovforslag. Jeg tror, at denne Sag ogsaa kan ses fra en anden Side end den, fra hvilken man hidtil har set den her. Den Gang Færøernes valgberettigede Medlemmer valgte det nuværende Lagthing, havde de ikke nogen Anelse om, at man for dette vilde forelægge et Forslag af den Natur, at Valgerne skulde miste den Ret til at vælge til Lagthinget, som de hidtil havde haft. Det forekommer mig derfor at være naturliger, at man, inden man lagde nogen Vægt paa Lagthingets Udtalelser i denne Retning, lod Lagthinget opløse, hvilket man kan, og lod det Spørgsmaal forelægge for Valgerne. Ville I aflæde Eder Valgretten ved at vælge Syselmænd eller Skolemeistre ind i Lagthinget, som ville anbefale et Lovforslag, der gaar i den Retning, som her foreligger, eller ønske I Eders Valgret udvidet? Men saalænge det er en ren Tilfældighed, at Lagthinget er valgt med saadanne Anskuelser med Hensyn til dette Spørgsmaal, og saalænge man ikke har hørt Valgerne om det, kan man ikke lægge den Vægt derind i, som man ellers i andre Tilfælde kunde have gjort. Tænker man paa en Grundlovsforandring her, have vi som Borgen Rigsdagens Dødsning og nye Valg; men denne Borgen vil man ikke give paa Færøerne. Man kunde tænke sig, at vi her kunde faae et Folkething valgt, hvis Flertal i Forening med Regjeringen mente, at det fornødigste Middel til en tilbørlig Bestyrelse af Landet var en Indskrænkning af Valgretten til Folkethinget; skulde der nu lægges Vægt paa, at et Folkething, der var valgt under meget rolige Forhold og ganske andre Hensyn, tog en saadan Beslutning, saa at man derefter skulde sige sig? Tvertimod, imod dette have vi et Bærn ved Rigsdagens Dødsning. Jeg siger i Dvrigt, at man overhovedet ikke kan lægge nogen afgjørende Vægt paa Lagthingets Beslutning, fordi det, selv om det vælges paany, kun udgaar fra en indskrænket Del af Valgerne, der vælges med Valgretsensus, hvilket dog, saaledes som jeg har nævnt, er bedre end, som det foreliggende Forslag gaar ud paa. Bort Forslag gaar derfor ud paa at give Lovforslaget en anden Stikelse, hvorefter